

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **J. S.**, zastoupený JUDr. Jaroslavem Hanusem, advokátem se sídlem Žižkova tř. 183/33, České Budějovice, proti žalovanému **Státní úřad inspekce práce**, se sídlem Kolářská 451/13, Opava, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 12. 2017, č. j. 7124/1.30/17-3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 9. 6. 2021, č. j. 57 A 5/2018 - 149,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 9. 6. 2021, č. j. 57 A 5/2018 - 149, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci

[1] Žalovaný svým rozhodnutím ze dne 12. 12. 2017, č. j. 7124/1.30/17-3, zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu (dále jen jako „prvostupňový správní orgán“) ze dne 24. 8. 2017, č. j. 25057/5.30/17-2, kterým prvostupňový správní orgán žalobci uložil pořádkovou pokutu ve výši 30 000 Kč za to, že se bez omluvy nedostavil k podání svědecké výpovědi, ačkoli byl řádně předvolán na den 10. 8. 2017 přípisem ze dne 20. 7. 2017. Prvostupňový správní orgán žalobci současně uložil povinnost uhradit paušální částku nákladů správního řízení ve výši 1 000 Kč.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“), které krajský soud vyhověl, rozsudkem ze dne 19. 9. 2018, č. j. 57 A 5/2013 - 50 (dále jen „první rozsudek ve věci“) obě správní rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[3] První rozsudek ve věci napadl žalovaný kasační stížností, kterou Nejvyšší správní soud shledal důvodnou. Dospěl totiž k závěru, že první rozsudek ve věci je nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost, rozsudkem ze dne 25. 1. 2021, č. j. 3 As 147/2018 - 46 (dále jen „zrušující rozsudek“) jej proto zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Krajský soud následně v záhlaví specifikovaným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) žalobu zamítl. Ztotožnil se s rozhodnutím žalovaného, neboť z obsahu spisu zjistil, že žalobce bez uvedení zákonného důvodu odmítl vypovídat jako svědek. V této souvislosti odkázal na protokol o výslechu svědka ze dne 18. 10. 2017, z něhož vyplynulo, že žalobce se k podání svědecké výpovědi dostavil a poté, co byl poučen o možnosti odepřít svědeckou výpověď dle § 55 odst. 4 správního řádu odkázal na své vyjádření, jež bylo správnímu orgánu zasláno dne 6. 9. 2017. Z obsahu vyjádření však nelze dle krajského soudu učinit závěr, že žalobce odmítl jako svědek vypovídat z důvodu, že by mu hrozilo trestní stíhání. Krajský soud dále odkázal na § 62 odst. 6 správního řádu a uvedl, že žalobce ztížil postup správního orgánu tím, že bezdůvodně odmítl vypovídat jako svědek a rovněž se jako svědek nedostavoval bez omluvy k jednání, přestože byl o termínech jednání řádně vyrozumíván. Krajský soud připomněl, že žalobci již byla v minulosti uložena pokuta ve výši 12 000 Kč, neboť se jako svědek nedostavil na předvolání dne 21. 3. 2017, 6. 4. 2017 a 10. 5. 2017, přestože byl o důsledcích takového jednání řádně poučen.

[5] Účel původně uložené pokuty nebyl dle krajského soudu naplněn, pokud se žalobce na základě uložení pořádkové pokuty dostavil, avšak zcela bezdůvodně odmítl vypovídat, čímž závažně ztížil průběh vedeného správního řízení. V této souvislosti krajský soud odkázal na § 62 odst. 6 správního řádu a konstatoval, že žalobce shora popsaným jednáním řádně neplnil své procesní povinnosti.

[6] K námitce žalobce o likvidačním charakteru pokuty krajský soud uvedl, že správní orgány při úvaze o ní nepochybily. Připomněl, že pořádková pokuta mu byla uložena opakovaně, a to zhruba v polovině výši její sazby (maximální výše pořádkové pokuty činí 50 000 Kč). Správní pokuta ve výši 30 000 Kč, jež byla žalobci uložena, dle krajského soudu ani nemůže mít likvidační charakter, neboť představuje zhruba dva měsíční platy žalobce. Správní pokuty při jejím ukládání dbaly i ustanovení § 62 odst. 3 správního řádu, neboť uložená pokuta nebyla v hrubém nepoměru k závažnosti následku a k významu předmětu řízení.

II. Kasační stížnost a další vyjádření účastníků řízení

[7] Proti napadenému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost z důvodů, které podřadil pod § 103 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

pokračování

[8] Stěžovatel namítl, že se napadený rozsudek odchýlil jak od závazného právního názoru, který Nejvyšší správní soud vyslovil ve svém zrušujícím rozsudku, tak i od právního názoru, resp. skutkových zjištění, jež krajský soud formuloval v prvním rozsudku ve věci, a to bez vysvětlení, jaká změna nastala. Krajský soud taktéž opomenul vypořádat argumentaci stěžovatele.

[9] V další části kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že krajský soud se dle právního názoru Nejvyššího správního soudu měl zabývat jeho majetkovými poměry. To v minulosti již krajský soud učinil, stěžovatele osvobodil od soudních poplatků a ustanovil mu právního zástupce. Skutečnosti, které krajský soud vzal při tomto rozhodování do úvahy, však v napadeném rozsudku ignoroval. Úvahy krajského soudu stran přiměřenosti výše udělené pokuty označil za absurdní. Poukázal na to, že v době uložení pokuty byly jeho majetkové poměry (ačkoliv ne nijak výrazně) lepší. S ohledem na přiznání odkladného účinku bude mít dle stěžovatele pokuta dopady v současnosti, nikoliv do minulosti a tímto způsobem je nezbytné nahlížet na její účel; opačný přístup by dle jeho tvrzení byl v rozporu se zásadami správního trestání. I kdyby pokuta byla uložena ve výši dvou měsíčních platů, nevylučuje to její likvidační charakter. Místo toho, aby krajský soud řádně posoudil přiměřenost pokuty ve vztahu k jeho majetkovým poměrům, určil na základě absurdních úvah, že je přiměřená a žádné zhodnocení neprovedl. Stěžovatel označil napadený rozsudek za nepřezkoumatelný i z toho důvodu, že krajský soud upustil od svých předchozích úvah o nepřiměřenosti uložené pokuty, která se mu nyní jeví jako přiměřená.

[10] Stěžovatel v kasační stížnosti dále uvedl, že průběh správního řízení nikdy neztěžoval a od jeho počátku uváděl zákonný důvod odmítnutí výpovědi. Tuto skutečnost však krajský soud dle jeho tvrzení přehlíží, a to i přes to, že v napadeném rozsudku citoval jeho vyjádření. Byť stěžovatel připouští, že v tomto vyjádření výslovně neuvedl, že odmítl vypovídat právě z důvodu možného trestního stíhání, tato skutečnost plyne z kontextu, v němž byla výpověď poskytnuta. Stěžovatel však není osobou s právním vzděláním a byl přesvědčený, že zákonný důvod odmítnutí jeho výpovědi byl zjevný ze spisu.

[11] Pokud jde o samotný důvod odmítnutí výpovědi, stěžovatel měl důvodnou obavu, že si výpovědí způsobí trestní stíhání, neboť na základě jeho předcházející výpovědi bylo zahájeno trestní stíhání jeho osoby. V kasační stížnosti označil úřednici Mgr. P., která je dle jeho názoru vůči němu zjevně podjatá a které dle svých slov opakovaně sdělil, že nebude vypovídat, a to právě z důvodu, že si nechtěl přivodit další trestní stíhání. I přesto byl však opakovaně předvoláván. Protokoly zachycující jednání mezi stěžovatelem a správním orgánem neodráží dle stěžovatele jeho přesné ústní projevy.

[12] Dle stěžovatele neexistuje důvod k uložení pokuty, neboť se k výpovědi na výzvu řádně dostavil; tuto však ze zákonných důvodů odmítl podat. I kdyby výpověď odmítl podat, tato skutečnost nemohla postačovat k tomu, aby mu prvostupňový správní orgán pokutu uložil; skutečnost, že se stěžovatel dostaví k výpovědi a odmítne vypovídat (jak ze zákonného důvodu, tak i bez něj) nelze považovat za skutečnost, která by závažně ztěžovala průběh správního řízení, neboť nemůže dosáhnout s ohledem na charakter projednávaného případu takové intenzity. Nadto, pro stěžovatele by byla uvedena pokuta likvidační.

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti nesouhlasil s interpretací zrušujícího rozsudku provedenou stěžovatelem. Ve vztahu k jeho aktuálním majetkovým poměrům odkázal na § 75 s. ř. s. a doplnil, že usnesení, jímž byl žalobě přiznán odkladný účinek, nemá vliv na rozhodnutí ve věci samé. Úvahy krajského soudu ve vztahu k výši pokuty označil za souladné se zásadami pro ukládání pokut, přičemž nebyl dán důvod pro snížení uložené pokuty dle § 62 odst. 2 správního řádu. Stěžovatel v průběhu správního řízení neuvedl zákonný důvod pro odepření výpovědi a nijak nespecifikoval, že by jemu či jeho osobě blízké mělo hrozit nebezpečí stíhání pro trestný čin nebo správní delikt. Byť žalovaný připustil, že v průběhu řízení stěžovatel uváděl, že nebude vypovídat, docházelo k tomu od 6. 4. 2017, přičemž trestní oznámení založené ve spisu je ze dne 30. 8. 2017. Stěžovatel se o trestním řízení nadto prvně zmínil až při druhém ústním jednání krajského soudu.

[14] Na vyjádření žalovaného následně reagoval stěžovatel. Jeho důvodná obava v souvislosti s odepřením výpovědi plyne dle jeho tvrzení ze spisu, na což poukázal i ve svých předchozích vyjádřeních a k prokázání tohoto tvrzení předložil i důkazy. Jeho tvrzením se však krajský soud nijak nezabýval. Stěžovatel poukázal na obsah trestního oznámení ze dne 30. 8. 2017 a uvedl, že odmítl spolupracovat s úřadem již na počátku roku 2017, přičemž v této době bylo vůči němu zahájeno i řízení pro další správní delikt. Připomněl, že je oprávněn odepřít výpověď i z obavy spočívající v nebezpečí stíhání pro správní delikt. Dle jeho tvrzení je nelogické, jestli žalovaný předpokládal, že stěžovatel tuto obavu mít nebude, když dal k zahájení správních řízení sám podnět a byl si vědom i toho, že proti stěžovateli budou podána i trestní oznámení.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích uplatněných důvodů, přičemž též zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 2 s. ř. s.

[16] Před samotným právním posouzením považuje Nejvyšší správní soud za nezbytné připomenout závěry, jež formuloval ve svém předchozím zrušujícím rozsudku. Dospěl zde k závěru, že první rozsudek krajského soudu ve věci je nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost, neboť soud v něm na jedné straně učinil závěr, že uložená pokuta je vzhledem k majetkovým poměrům stěžovatele nepřiměřená a likvidační a současně, že rozhodnutí správních orgánů je v částí týkající se výše pokuty nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Z odůvodnění prvního rozsudku ve věci tak nebylo možné zjistit závazný právní názor krajského soudu dle § 78 odst. 5 s. ř. s. Bez dalších pochybností nebylo rovněž možné zjistit, jakých chyb se správní orgány dopustily a jak mají v dalším řízení pokračovat, aby je napravily. Tento rozpor tak společně s absencí explicitně formulovaného závazného právního názoru způsobil, že se první rozsudek krajského soudu ve věci stal matoucím a ve výsledku nepřezkoumatelným pro nesrozumitelnost.

[17] Ačkoliv byl v případě přezkumu prvního rozsudku ve věci naplněn důvod pro jeho zrušení spočívající v nepřezkoumatelnosti, Nejvyšší správní soud *obiter dictum* ve zrušujícím rozsudku vyslovil právní názor, jenž se týkal věci samé. Učinil tak v zájmu

pokračování

naplnění principu rychlosti a hospodárnosti řízení, s cílem poskytnout krajskému soudu jisté interpretační vodítko při posouzení věci v dalším řízení.

[18] Dle právního názoru, který Nejvyšší správní soud způsobem *obiter dictum* ve zrušujícím rozsudku formuloval, je třeba majetkové poměry vnímat jako celek a nelze vycházet pouze z tvrzení stěžovatele o výši jeho měsíčního příjmu. Doplnil, že § 62 odst. 6 správního řádu nenařizuje, ale pouze umožňuje správnímu orgánu, který pořádkovou pokutu uložil, aby pravomocně uloženou pořádkovou pokutu novým rozhodnutím prominul či snížil, a to nikoli v závislosti na tom, zda pokutovaná osoba v dalším průběhu řízení splnila tu procesní povinnost, za jejíž nesplnění byla pokutována, ale v závislosti na tom, zda a jak si plní svoje procesní povinnosti v dalším průběhu řízení, tzn., zda svým dalším jednáním přestala závažně ztěžovat průběh vedeného správního řízení.

[19] Podle závazného právního názoru kasačního soudu bylo úkolem krajského soudu v dalším řízení znovu posoudit, zda správní orgány v předložené věci pochybily. V případě, že by krajský soud dospěl ke kladné odpovědi, měl srozumitelně zformulovat svůj právní názor tak, aby bylo zřejmé, jakých pochybení se správní orgány dopustily a jak mají v dalším řízení postupovat. Krajský soud měl zároveň v případě příklonu k jedné z možných variant vzít v úvahu i právní názor Nejvyššího správního soudu *obiter dictum* (viz shora).

[20] Stěžovatel v kasační stížnosti krajskému soudu vytkl, že se v napadeném rozsudku odchýlil jak od závazného právního názoru, který Nejvyšší správní soud vyslovil ve svém zrušujícím rozsudku, tak od právního názoru, resp. skutkových zjištění, jež krajský soud učinil v prvním rozsudku ve věci, přičemž tuto změnu nikterak neodůvodnil. Krajský soud taktéž opomenul vypořádat argumentaci stěžovatele. Stěžovatel v této souvislosti krajskému soudu vyčetl, že na „svůj dosavadní právní názor ve své podstatě úplně „zapomněl“ a vydal nové rozhodnutí ve věci, kterým fakticky znovu zjišťoval skutkový stav (a to v naprostém rozporu s dosavadními zjištěními) a tímto způsobem zcela upustil od svých dosavadních úvah se kterými se Nejvyšší správní soud ztotožnil“. Dle stěžovatele Nejvyšší správní soud „pouze nakázal Krajskému soudu, aby učinil své rozhodnutí přezkoumatelné, a to tím způsobem, že doplní do odůvodnění závazný právní názor soudu, kterým se bude správní orgán řídit a bude tak zjevné, jak má správní orgán nadále postupovat“.

[21] Nejvyšší správní soud považuje za nezbytné předně uvést, že z obsahu zrušujícího rozsudku nikterak neplyne, že by se s úvahami krajského soudu obsaženými v prvním rozsudku ve věci ztotožnil. Byť krajský soud dospěl v nyní napadeném rozsudku k jinému právnímu názoru, než jaký formuloval v prvním rozsudku ve věci, učinil tak v návaznosti na zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu, který jasně a srozumitelně formuloval, jak má v řízení postupovat. Z formulace tohoto postupu nijak neplyne, že by krajský soud při opětovném rozhodnutí věci nemohl nijak změnit svůj předcházející právní názor, nýbrž měl pouze znovu posoudit, zda správní orgány pochybily. Kasační soud rozumí stěžovateli, pro kterého mělo opětovné posouzení věci negativní procesní následek v podobě zamítnutí žaloby, jeho kasační námitce však nemůže s ohledem na shora uvedené přisvědčit.

[22] Stěžovatel krajskému soudu rovněž vytkl, že v odůvodnění napadeného rozsudku nijak nevysvětlil, co jej vedlo ke změně právního názoru, který se týkal přiměřenosti výše uložené pokuty. Připomněl, že v prvním rozsudku ve věci dospěl krajský soud k závěru o tom, že pokuta by v dané výši měla být ukládána pouze v případech, kdy předmět řízení lze považovat za velmi významný např. v řízení před Úřadem na ochranu hospodářské soutěže. Napadený rozsudek s ohledem na absenci odpovídající úvahy označil za nepřezkoumatelný a dodal, že uložení pokuty v rádech desetitisíců korun je s ohledem na charakter správního deliktu, kterého se měl dopustit, nepřiměřené.

[23] I posouzení přiměřenosti uložené pokuty je však dle kasačního soudu stejně jako v případě předchozí kasační námitky, výsledkem opětovného posouzení, které krajský soud provedl a které mu nelze klást k tíži. Krajský soud v napadeném rozsudku nadto uvedl, že správní orgán dbal ustanovení § 62 odst. 3 správního řádu a doplnil, že dle jeho názoru nebyla uložená pokuta v hrubém nepoměru k závažnosti následku a významu předmětu řízení.

[24] Stran posouzení majetkových poměrů vznesl stěžovatel několik kasačních námitek. Poukázal na to, že krajský soud jeho majetkové poměry již zkoumal, neboť osvobodil stěžovatele od soudních poplatků a ustanovil mu právního zástupce. Skutečnosti, které krajský soud vzal při tomto rozhodování do úvahy, však v napadeném rozsudku ignoroval. Úvahy krajského soudu týkající se přiměřenosti uložené pokuty označil stěžovatel za absurdní. Uvedl, že žádným příjmem nedisponuje a posouzení krajského soudu, dle kterého uložená pokuta ve výši 30 000 Kč představuje dva jeho měsíční platy, je nesmyslná. S ohledem na odklad vykonatelnosti je dle stěžovatele nezbytné zohlednit, že uložená pokuta bude mít dopady v současnosti, nikoliv v minulosti. Na účel uložené pokuty je nutno nahlížet tímto způsobem; opačný postup by dle stěžovatele byl v rozporu se zásadami správního trestání.

[25] K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že zatímco předmětem řízení o žalobě je přezkum rozhodnutí správního orgánu, rozhodnutí o osvobození od soudních poplatků je procesním rozhodnutím v rámci tohoto řízení; pro účastníka řízení představuje zpřístupnění možnosti domoci se soudní ochrany v případě, kdy by překážkou pro přístup k soudu mohla představovat nemožnost účastníka řízení uhradit odpovídající soudní poplatek. Při rozhodování o věci samé se však krajský soud řídí § 75 odst. 1 s. ř. s., dle kterého „[p]ři přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu“. Jakkoliv ze soudního spisu vyplynulo, že krajský soud usnesením ze dne 10. 3. 2021, č. j. 57 A 5/2018 - 120 osvobodil stěžovatele od soudních poplatků, nemají skutečnosti, jež vzal při svém rozhodování do úvahy, vliv na konečné rozhodnutí ve věci. Jinými slovy, krajský soud ani nemohl přezkoumat rozhodnutí žalovaného v kontextu pozdějších majetkových poměrů stěžovatele, které zohlednil při rozhodování o jeho osvobození od soudních poplatků.

[26] Posouzení uložené pokuty prizmatem jejího dopadu na aktuální poměry stěžovatele nemůže obstát ze stejných důvodů. Pokud by Nejvyšší správní soud tento výklad připustil, prakticky by aproboval postup, kdy by prostřednictvím využívání opravných prostředků či dalších procesních institutů (návrh na přiznání odkladného účinku) mohla osoba, které byla pokuta uložena, oddálit okamžik její úhrady a po konečném rozhodnutí ve věci následně argumentovat odlišnými majetkovými poměry.

[27] Stěžovatel v této souvislosti dále namítal, že i kdyby příjmem disponoval, nemůže obstát tvrzení, že pokuta je „*přiměřená, když představuje zhruba dva jeho měsíční příjmy*“. I pokuta, jež by představovala dva měsíční příjmy, může mít dle stěžovatele likvidační charakter, a to zvláště v situaci, kdy osoba žádným majetkem nedisponuje. Ani to, že stěžovatel v minulosti příjmem disponoval, nic nemění na tom, že taková úvaha krajského soudu je „*hrubě zjednodušující*“. Dle stěžovatele postupoval krajský soud opačně, než mu Nejvyšší správní soud určil a namísto toho, aby přiměřenost pokuty posoudil ve vztahu k jeho majetkovým poměrům, žádné zhodnocení neprovedl a na základě (dle stěžovatele absurdní úvahy) určil, že pokuta je přiměřená.

[28] Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku skutečně vyslovil i právní názor, dle kterého je majetkové poměry nezbytné zkoumat jako celek a nelze vycházet pouze z tvrzení stěžovatele o výši jeho měsíčního příjmu. Jednalo se však o právní závěr, jenž formuloval nad rámec nosných důvodů zrušujícího rozsudku, a tudíž šlo o tu část zrušujícího rozhodnutí, která nebyla autoritativní a potažmo pro krajský soud bez dalšího závazná. Předmětný právní názor měl krajskému soudu sloužit jakožto interpretační vodítko v případě, pokud by v rámci opakovaného posouzení dospěl k závěru, že správní rozhodnutí není nepřezkoumatelné a sám by přiměřenost výše uložené pokuty zkoumal.

[29] Pokud tedy stěžovatel krajskému soudu vytkl, že postupoval opačně, než mu Nejvyšší správní soud uložil a žádné zhodnocení neprovedl, nelze se s touto námitkou ztotožnit. Krajský soud předloženou věc znovu cele posoudil, a tudíž potud právní názor Nejvyššího správního soudu respektoval. Nelze však opomenout, že stěžovatel prostřednictvím této kasační námitky krajskému soudu vytkl i zjednodušující přístup k hodnocení jeho příjmových a majetkových poměrů, a právě při tomto posouzení krajský soud pochybil. Jakkoliv při hodnocení přiměřenosti uložené pokuty krajský soud správně podotknul, že se jedná o v pořadí již druhou uloženou pokutu, jeho další posouzení ve vztahu k majetkovým poměrům stěžovatele, dle kterého „*pokuta ve výši 30 000 Kč ani likvidační charakter mít nemůže, neboť představuje jeho zhruba dva měsíční platy. Proto nelze stanovenou pokutu považovat za likvidační*“, opravdu nelze dle Nejvyššího správního soudu označit jinak než jako nedostatečné. Tato kasační námitka je tudíž důvodná.

[30] I přes to, že důvodnost této kasační námitky postačuje ke zrušení napadeného rozsudku, v rámci hospodárnosti řízení považuje Nejvyšší správní soud za nezbytné vyjádřit se i k dalším stěžovatelem vzneseným námitkám. Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítal, že odmítl vypovídat z důvodu existence zákonného důvodu, jenž byl dle jeho tvrzení patrný ze spisu. Stěžovatel a žalovaný vedli v rámci svých dalších procesních podání v řízení o kasační stížnosti v tomto směru relativně obsáhlou polemiku. Nejvyšší správní soud však existenci zákonného důvodu pro odmítnutí svědecké výpovědi z poskytnutého spisového materiálu nezjistil. Sám stěžovatel připustil, že z jeho vyjádření, jež bylo doručeno prvostupňovému správnímu orgánu dne 6. 9. 2017, tento důvod explicitně neplyne, lze ho však dovodit z kontextu. Byť je z obsahu spisu patrný odmítavý postoj k podání svědecké výpovědi, zákonný důvod dle § 55 odst. 4 správního řádu z něj jednoznačně zjistit nelze. Žalovaný v tomto směru správně podotkl, že správní orgán není oprávněn za stěžovatele domýšlet existenci zákonných důvodů pro odepření výpovědi.

[31] Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že stěžovatel vznesl v kasační stížnosti v této souvislosti i několik dalších námitek. Z obsahu kasační stížnosti je patrné tvrzení stěžovatele o tom, že v průběhu správního řízení nepovažoval za nezbytné explicitnější vyjádření zákonného důvodu odepření své svědecké výpovědi, což odůvodnil tím, že není osobou s právním vzděláním a nelze po něm takovou míru obezřetnosti očekávat. Tato argumentace nicméně nepředstavuje svým charakterem kasační námitku dle § 103 odst. 1 s. ř. s., neboť nejde o relevantní zpochybnění postupu správních orgánů, či krajského soudu.

[32] Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil rovněž námitky ve vztahu k úřednici Mgr. Plockové, která měla být dle jeho názoru vůči němu (z blíže nespecifikovaných důvodů) podjatá. Nejvyšší správní soud sice nepřehlédl, že stěžovatel se v žalobě vyjádřil k osobě této úřednice, připsal jí jednání prvostupňového správního orgánu a tvrdil její osobní zájem, pokud jde o způsob doručování v rámci správního řízení. Své domněnky v žalobě však nikterak nespécifikoval a ani neuvedl, jaký poměr by k předmětu řízení či jeho účastníkům tato úřednice měla mít. V případě námitek ve vztahu k podjatosti této úřednice a s tím souvisejících tvrzení uplatněných v kasační stížnosti se tedy jedná o nepřipustné námitky dle § 104 odst. 4 s. ř. s.

IV. Závěr a náklady řízení

[33] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené shledal kasační stížnost důvodnou a napadený rozsudek podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm je krajský soud podle § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku. Ze shora uvedeného plyne, že Nejvyšší správní soud považuje za opodstatněnou kasační námitku týkající se nedostatečného zhodnocení majetkových poměrů stěžovatele ve vztahu k výši pokuty, která mu byla uložena. Jelikož Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem neshledal existenci zákonného důvodu pro odepření svědecké výpovědi stěžovatele, bude se krajský soud v dalším řízení zabývat výši uložené pokuty ve vztahu k příjmovým a majetkovým poměrům stěžovatele v době vydání napadeného rozhodnutí. Při jejich posouzení přitom nebude vycházet pouze z informací o výši tehdejšího měsíčního příjmu stěžovatele, nýbrž uvaží o jeho tehdejších majetkových poměrech jako celku.

[34] V novém rozhodnutí o věci rozhodne krajský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 29. června 2023

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

pokračování

3 As 227/2021 - 60